

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. (081) 467 91 27

Lublin, 9 marca 2020 r.

RIO – I – 430/4/2020

Pan Jacek Figarski

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Lublinie

pcpr@powiat.lublin.pl

(drogą elektroniczną)

Szanowny Panie Dyrektorze

Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie odpowiadając na wniosek złożony 13 lutego 2020 r. o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych informuje:

Zgodnie z treścią art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) do zadań regionalnych izb obrachunkowych należy udzielanie wyjaśnień na wystąpienia podmiotów, wymienionych w art. 1 ust 2 tej ustawy, w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych.

Z treści przekazanego wniosku wynika, że dotyczy on udzielenia przez Izbę wyjaśnień w zakresie stosowania przepisów kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507), które to przepisy nie mieszczą się w katalogu przepisów o finansach publicznych.

Odnosząc się ogólnie do Pana pisma w pierwszej kolejności zwracam uwagę, że zgodnie z art. 8 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej, świadczenie uzupełniające przyznane na podstawie ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1622), nie jest wyłączone z dochodu mieszkańca domu pomocy społecznej przy ustalaniu opłaty za pobyt.

Z kolei z art. 8 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej wynika, że w przypadku uzyskania jednorazowo dochodu należnego za dany okres, kwotę tego dochodu uwzględnia się w dochodzie osoby lub rodziny przez okres, za który uzyskano ten dochód. Dochód taki należy zatem rozłożyć w równych częściach na miesiące, za który go przyznano. W opisanym stanie faktycznym na miesiące październik - listopad, a następnie doliczyć do pozostałych dochodów świadczeniobiorcy.

Zwracam w tym miejscu uwagę, że w orzecznictwie nie ma zgody co do tego, z jaką datą ma nastąpić weryfikacja decyzji wywołana rozliczeniem dochodu jednorazowego,

a konkretnie czy decyzja wywierać będzie skutek od dnia wydania, czy również skutek wsteczny. Generalnie przyjmuje się, że decyzja zmieniająca inną decyzję ostateczną ma charakter konstytutywny i wywiera skutek jedynie na przyszłość. Niemniej przepisy powołanego art. 8 ust. 12 u.p.s. nakazują organowi wsteczne rozliczenie dochodu, co powinno być uwzględnione w sytuacji świadczeniobiorcy. Najnowsze orzecznictwo również przychyliło się do wywierania przez decyzje weryfikujące wydane w związku z zastosowaniem art. 8 ust. 12 u.p.s. skutków wstecznych. Przywołać w tym miejscu należy wyrok z 9 czerwca 2017 r., sygn. I OSK 2763/16, w którym NSA zawarł następujące stanowisko: "W doktrynie i judykaturze dominuje bowiem pogląd, że kwestia, jaki skutek - ex tunc, czy ex nunc - ma określone orzeczenie, związana jest nie z samym podziałem orzeczeń na konstytutywne oraz deklaratoryjne, ale zależy od właściwości stosunku materialnoprawnego oraz stanu faktycznego konkretnej sprawy (patrz M. Kamiński, Teoretyczne problemy podziału decyzji administracyjnych na deklaratoryjne i konstytutywne a zagadnienie ich skuteczności temporalnej, PPP nr 5 z 2008 r. str.47 i nast. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2009 r., III PO 7/08, OSNP 2010/17-18/222). Każdy akt stosowania prawa odnosi się do określonego stanu faktycznego i w związku z tym jego skutki prawne mogą być powiązane w czasie z zaistnieniem tego stanu faktycznego".

Zasadne wydaje się zatem przyjęcie w takim przypadku możliwości wstecznego oddziaływania decyzji, tzn. zmianę opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej od października 2019 r., a więc od miesiąca, w którym zwiększeniu uległ dochód świadczeniobiorcy.

Jednocześnie informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Prezes RIO w Lublinie

Jacek Grządka